

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΡΕΥΝΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΣΥΓΚΥΡΙΑΣ

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2011

- A. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΚΛΙΜΑ (ΕΛΛΑΔΑ – ΕΥΡ. ΕΝΩΣΗ – ΕΥΡΩΖΩΝΗ)**
- B. ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ –ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ –ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ – ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ**
- Γ. ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΗ ΕΜΠΙΣΤΟΣΥΝΗ (ΕΛΛΑΔΑ – ΕΥΡ. ΕΝΩΣΗ – ΕΥΡΩΖΩΝΗ)**

3 Φεβρουαρίου 2011

**Έρευνες Οικονομικής Συγκυρίας IOBE (DG ECFIN)
Ιανουάριος 2011**

Το IOBE διεξάγει κάθε μήνα από το 1981 Έρευνες Οικονομικής Συγκυρίας στις επιχειρήσεις στους τέσσερις τομείς της οικονομίας και, από τον Μάιο του 2008, και στους καταναλωτές. Οι έρευνες αποτελούν μέρος του κοινού εναρμονισμένου προγράμματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης (DG ECFIN) και τα αποτελέσματά τους χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό του δείκτη οικονομικού κλίματος σε Ελλάδα και στις υπόλοιπες ευρωπαϊκές χώρες, ενώ δημοσιεύονται αναλυτικά στις εκδόσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι αναλύσεις που δημοσιεύονται κάθε μήνα με τη μορφή αυτής της έκδοσης στηρίζονται στα πρωτογενή, αναλυτικά στοιχεία για πάνω από 1000 επιχειρήσεις και αντιπροσωπευτικό δείγμα 1500 καταναλωτών, όπως προκύπτουν από τις έρευνες που διεξάγει αποκλειστικά και μόνο το IOBE για την Ελλάδα για λογαριασμό της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Επόμενο δελτίο συγκυρίας: **3 Μαρτίου 2011**

A. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΚΛΙΜΑ: ΕΕ-27, ΕΥΡΩΖΩΝΗ, ΕΛΛΑΔΑ

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2011

ΣΗΜΑΝΤΙΚΗ ΣΗΜΕΙΩΣΗ

Από τον Μάιο του 2010, τα στοιχεία των ερευνών των επιχειρήσεων για το οικονομικό κλίμα, ταξινομούνται πλέον σύμφωνα με τη νέα ταξινόμηση NACE Rev. 2 της Ευρωπαϊκής Ένωσης που αντιστοιχεί στην εθνική ΣΤΑΚΟΔ 08. Οι αλλαγές που έχουν γίνει, οδήγησαν σε αναταξινόμηση κάποιων επιχειρήσεων από τον ένα τομέα στον άλλο (π.χ. από υπηρεσίες σε εμπόριο, κτλ). Με δεδομένο ότι η Ευρ. Επιτροπή δεν αναθεώρησε τη χρονοσειρά προς τα πίσω, δημιουργείται ασυνέχεια στο δείκτη, η οποία κατά τη γνώμη μας είναι σημαντική. Ιδιαίτερα τα επίπεδα των δεικτών μπορεί να διαφέρουν αρκετά και να μην αντικατοπτρίζουν πραγματικές μεταβολές από τον ένα μήνα στον άλλο. Ως εκ τούτου, τα ευρωπαϊκά στοιχεία θα πρέπει να ερμηνευθούν με προσοχή και αυτόν το μήνα.

α) Ε.Ε.-27 – Ευρωζώνη: Αμετάβλητο το κλίμα σε ΕΕ και Ευρωζώνη

Ο Δείκτης Οικονομικού Κλίματος παρέμεινε αμετάβλητος τον πρώτο μήνα του νέου έτους σε σχέση με τον Δεκέμβριο, τόσο στην **Ευρωπαϊκή Ένωση** όσο και την **Ευρωζώνη**, στις 105,8 και 106,5 μονάδες αντίστοιχα. Μετά από επτά μήνες συνεχούς ανάκαμψης, ο δείκτης και στις δύο ζώνες βρίσκεται πλέον αισθητά πάνω από το μακροχρόνιο μέσο όρο του. Σε επίπεδο τομέων, στη **Βιομηχανία** ο σχετικός δείκτης αυξάνεται κατά 1,1 μονάδα στην Ευρωζώνη και κατά 0,6 μονάδες στην ΕΕ, ενώ έντονη πτώση σημειώνεται στο **Λιανικό Εμπόριο**, τόσο στην Ευρωζώνη (-4,4), όσο και στην ΕΕ (-4,2), μετά τα ιστορικά υψηλά του προηγούμενου μήνα. Στις **Υπηρεσίες**, οι σχετικοί δείκτες τον Ιανουάριο παρουσιάζουν στασιμότητα, ενώ στις **Κατασκευές**, το κλίμα βελτιώνεται οριακά στην Ευρωζώνη (+0,5) και δεν μεταβάλλεται στην ΕΕ, με τους σχετικούς δείκτες να βρίσκονται σε πολύ χαμηλά επίπεδα και στις δύο ζώνες. Τέλος, η **Καταναλωτική Εμπιστοσύνη** φαίνεται να υποχωρεί ήπια στην ΕΕ και να παραμένει στα ίδια επίπεδα στην Ευρωζώνη. Αναλυτικότερα:

- Στη **Βιομηχανία**, ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών διαμορφώνεται στις 5 και 6 μονάδες αντίστοιχα σε ΕΕ και Ευρωζώνη. Οι *προβλέψεις για την εξέλιξη της παραγωγής* παραμένουν αμετάβλητες και στις δύο ζώνες, ενώ βελτίωση καταγράφεται στις *εκτιμήσεις για τα επίπεδα παραγγελιών*, η οποία είναι εντονότερη στην Ευρωζώνη. Τέλος, οι *εκτιμήσεις για τα αποθέματα* καταγράφουν αμελητέες μεταβολές και στις δύο ζώνες, με τους σχετικούς δείκτες να είναι πλέον οριακά αρνητικοί.
- Στις **Υπηρεσίες**, οι σχετικοί δείκτες παραμένουν στις 6,2 και 9,2 μονάδες αντίστοιχα σε ΕΕ και Ευρωζώνη. Οι *εκτιμήσεις των επιχειρήσεων για την τρέχουσα δραστηριότητά τους* αυξάνονται οριακά στην ΕΕ και χάνουν 2 μονάδες στην Ευρωζώνη, ενώ οριακή πτώση σημειώνεται στις *εκτιμήσεις για την τρέχουσα ζήτηση* και στις δύο ζώνες. Τέλος, στις

προβλέψεις των επιχειρήσεων για τη βραχυπρόθεσμη εξέλιξη της ζήτησης σημειώνεται ελαφρά άνοδος, τόσο στην ΕΕ όσο και την Ευρωζώνη.

- Στο **Λιανικό Εμπόριο**, οι σχετικοί δείκτες περιορίζονται στις 3,7 και 0,1 μονάδες αντίστοιχα σε ΕΕ και Ευρωζώνη. Οι *εκτιμήσεις για την τρέχουσα επιχειρηματική δραστηριότητα* υποχωρούν κατά 3 και 7 μονάδες σε ΕΕ και Ευρωζώνη αντίστοιχα, ενώ διογκώνονται ελαφρώς τα *αποθέματα* στην ΕΕ και αποκλιμακώνονται στην Ευρωζώνη. Σημαντική πτώση άνω των 7 μονάδων σημειώνεται τέλος στις *προβλέψεις για τις πωλήσεις τους επόμενους μήνες* και στις δύο ζώνες.
- Στις **Κατασκευές**, οι σχετικοί ευρωπαϊκοί μέσοι όροι παραμένουν σχεδόν σταθεροί για τρίτο μήνα, στις -28,0 και -26,0 μονάδες αντίστοιχα σε ΕΕ και Ευρωζώνη. Από τους επιμέρους δείκτες δραστηριότητας, οι *προβλέψεις για το επίπεδο των εργασιών* καταγράφουν υποχώρηση και στις δύο ζώνες, η οποία όμως αντισταθμίζεται από τις λιγότερο αρνητικές *προβλέψεις για την απασχόληση το επόμενο 12μηνο*.

Πίνακας 1: Δείκτες Οικονομικού Κλίματος (1990-2010=100, εποχικά εξομαλυμένα στοιχεία)

		Μέσος όρος										
	Min	Max	2001-2010	2006	2007	2008	2009	2010				
ΕΕ-27	68,0 Φεβ-09	113,9 Ιουν-07	99,2	108,20	111,12	93,52	79,87	99,1				
Ευρωζώνη	70,6 Φεβ-09	112,0 Μαι-07	98,4	107,24	109,18	93,53	80,78	97,6				
Ελλάδα	60,4 Μαρ-09	113,1 Απρ-04	97,4	103,58	107,86	93,40	70,63	71,8				
2010												
	I	Φ	M	A	M	I	I	A	Σ	O	N	Δ
ΕΕ-27	97,2	97,6	99,8	101,9	99,9	100,0	101,9	102,9	103,4	103,8	105,0	106,1
Ευρωζώνη	96,0	95,9	97,9	100,6	98,2	98,8	101,0	102,2	103,2	103,9	105,3	106,6
Ελλάδα	76,1	72,4	69,6	69,1	69,8	71,5	73,7	74,9	74,0	74,7	74,3	73,3
2011												
	I	Φ	M	A	M	I	I	A	Σ	O	N	Δ
ΕΕ-27	105,8											
Ευρωζώνη	106,5											
Ελλάδα	75,6											

Σημείωση: Ο Δείκτης Οικονομικού Κλίματος (1990-2010=100) υπολογίζεται με βάση τους επιμέρους Δείκτες Επιχειρηματικών Προσδοκιών στη Βιομηχανία, τις Κατασκευές, το Λιανικό Εμπόριο και τις Υπηρεσίες, καθώς και το Δείκτη Εμπιστοσύνης στους Καταναλωτές. Επίσης θα πρέπει να σημειωθεί ότι τον Μάιο δημιουργείται ασυνέχεια στα στοιχεία λόγω υιοθέτησης της κωδικοποίησης NACE 2.

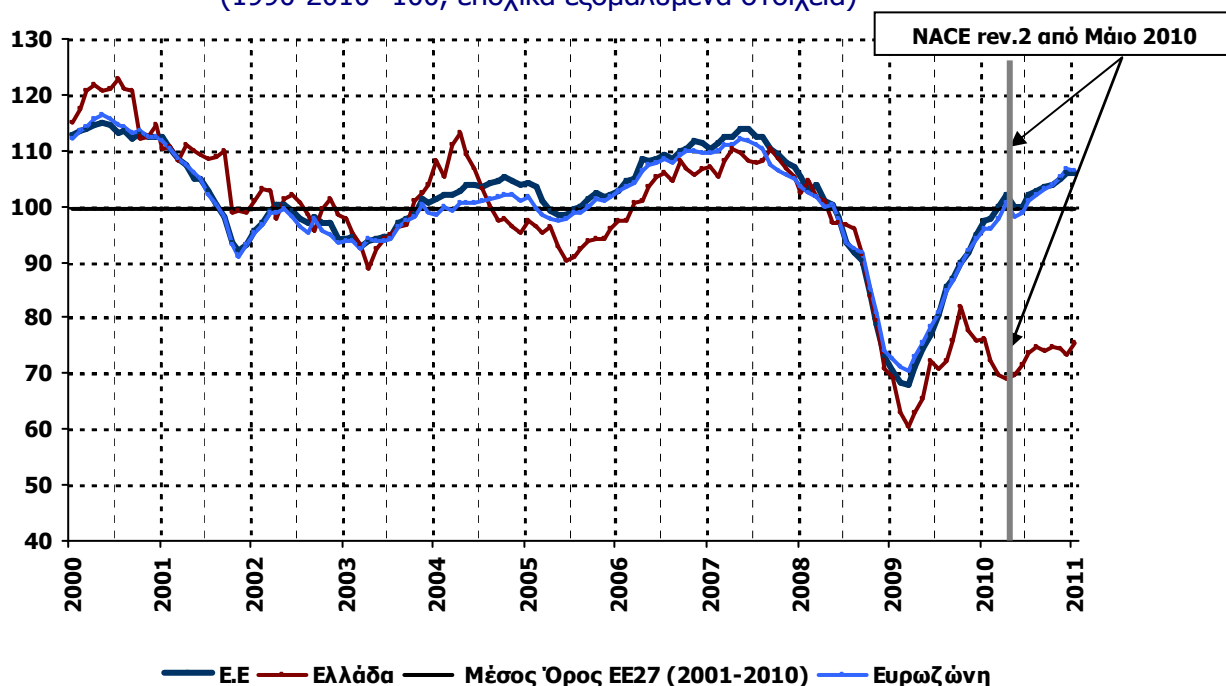
Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, DG Ecfín

- Ο **Δείκτης Καταναλωτικής Εμπιστοσύνης** διαμορφώνεται στις -12,6 και -11,2 μονάδες στην ΕΕ και στην Ευρωζώνη αντίστοιχα. Οι αρνητικές προβλέψεις των καταναλωτών για την *οικονομική κατάσταση του νοικοκυριού τους το επόμενο 12μηνο* περιορίζονται οριακά και στις δύο ζώνες, ενώ μικρή αλλά ελαφρώς εντονότερη στην ΕΕ, είναι η επιδείνωση και στις *προβλέψεις για την οικονομική κατάσταση της χώρας*. Η *πρόθεση για αποταμίευση το επόμενο 12μηνο* βελτιώνεται ελαφρά σε ΕΕ και Ευρωζώνη,

όπως άλλωστε συμβαίνει και με τις *προβλέψεις των καταναλωτών για την εξέλιξη της ανεργίας*.

- Τέλος, ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στις **Χρηματοοικονομικές Υπηρεσίες** – ο οποίος όμως δεν περιλαμβάνεται στο δείκτη οικονομικού κλίματος – παραμένει αμετάβλητος στην ΕΕ και ανακάμπτει ελαφρά στην Ευρωζώνη, φθάνοντας στις +23,6 και +28,0 μονάδες αντίστοιχα. Ο δείκτης των εκτιμήσεων για την *τρέχουσα κατάσταση των επιχειρήσεων* αυξάνεται και πάλι, περισσότερο στην Ευρωζώνη, ενώ οι εκτιμήσεις για την *τρέχουσα εξέλιξη της ζήτησης* περιορίζονται ελαφρά στην ΕΕ και βελτιώνονται στην Ευρωζώνη. Τέλος, οι *προβλέψεις της ζήτησης στο επόμενο τρίμηνο* εξασθενούν και στις δύο ζώνες, περισσότερο όμως στην ΕΕ.

Διάγραμμα 1: Δείκτες Οικονομικού Κλίματος Ε.Ε-27 και Ελλάδα
(1990-2010=100, εποχικά εξομαλυμένα στοιχεία)

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, DG Ecfín

Στην πλειονότητα των ευρωπαϊκών χωρών σημειώνεται μικρή βελτίωση ή στασιμότητα του κλίματος σε σχέση με τον Δεκέμβριο, ενώ από τα επτά μεγαλύτερα κράτη, η Ολλανδία καταγράφει την υψηλότερη άνοδο (+2,5). Ακολουθεί η Γαλλία (+0,8), ενώ στην Ισπανία και την Ιταλία, το κλίμα παραμένει σχετικά σταθερό. Σε Ην. Βασίλειο (-1,2), Γερμανία (-1,7) και Πολωνία (-1,6) καταγράφεται μικρή επιδείνωση. Πάντως στην Γερμανία, την Γαλλία, το Ην. Βασίλειο και την Ολλανδία, ο δείκτης οικονομικού κλίματος κινείται πλέον πάνω από τους αντίστοιχους μακροχρόνιους μέσους όρους του.

β) Ελλάδα: Μικρή, αλλά σημαντική, βελτίωση του κλίματος

Ο Δείκτης Οικονομικού Κλίματος στην Ελλάδα σημειώνει μικρή ανάκαμψη τον πρώτο μήνα του 2011 και διαμορφώνεται στις 75,6 μονάδες (από 73,3 τον Δεκέμβριο του 2010). Η βελτίωση αυτή εκπορεύεται από μικρή άνοδο των δεικτών στη Βιομηχανία και το Λιανικό Εμπόριο, ενώ στις Υπηρεσίες και ιδιαίτερα στις Κατασκευές, οι σχετικοί δείκτες υποχωρούν. Από την πλευρά της ζήτησης, η καταναλωτική εμπιστοσύνη σημειώνει μικρή άνοδο, με το σχετικό δείκτη ωστόσο να παραμένει εξαιρετικά χαμηλός. **Πάντως αναδεικνύεται περισσότερο εικόνα σταθεροποίησης στην οικονομία με το δείκτη να παγιώνεται, έστω σε αυτά τα χαμηλά επίπεδα και να μην επιδεινώνεται. Άλλωστε το 2011 η έκταση της ύφεσης της ελληνικής οικονομίας αναμένεται να περιοριστεί, ειδικά εφόσον προκύψει σε ευρωπαϊκό επίπεδο μια μεσοπρόθεσμη λύση στην κρίση χρέους. Κυρίαρχο πάντως χαρακτηριστικό της καταναλωτικής εμπιστοσύνης παραμένει η ανεργία, με την ανασφάλεια στις αγορές εργασίας - του ιδιωτικού προφανώς τομέα της οικονομίας καθώς στο Δημόσιο τομέα οι θέσεις εργασίας είναι εξασφαλισμένες - να είναι διάχυτη.** Αναλυτικότερα:

- στη **Βιομηχανία**, οι *προβλέψεις της παραγωγής* επιδεινώνονται, ενώ αντίθετα οι αρνητικές *εκτιμήσεις για το τρέχον επίπεδο της ζήτησης και των παραγγελιών*, αλλά και οι *εκτιμήσεις για τα αποθέματα* βελτιώνονται.
- στις **Υπηρεσίες**, ανακάμπτουν οι *εκτιμήσεις για το τρέχον επίπεδο εργασιών* και εκείνες για *την τρέχουσα πορεία της ζήτησης*, ενώ αντίθετα μικρή πτώση σημειώνεται στις *προβλέψεις για τη βραχυπρόθεσμη πορεία της*.
- στο **Λιανικό Εμπόριο**, οι *εκτιμήσεις για τις τρέχουσες πωλήσεις*, αλλά και οι *εκτιμήσεις των αποθεμάτων* καταγράφουν υποχώρηση, η οποία όμως αντισταθμίζεται από την άνοδο στις *προβλέψεις για την εξέλιξη των πωλήσεων το επόμενο τρίμηνο*.
- στις **Κατασκευές**, τη σφοδρή πτώση των *εκτιμήσεων για το επίπεδο προγράμματος εργασιών* των επιχειρήσεων, δεν καταφέρνει να αντισταθμίσει η άνοδος στις *προβλέψεις για την απασχόληση* του τομέα.
- στην **Καταναλωτική Εμπιστοσύνη**, μετά τη σφοδρή επιδείνωση και τα ιστορικά χαμηλά ρεκόρ του Δεκεμβρίου, τον Ιανουάριο οι *προβλέψεις των νοικοκυριών για την οικονομική τους κατάσταση* και την *οικονομική κατάσταση της χώρας*, αλλά και η *πρόθεση για αποταμίευση στο επόμενο 12-μηνο*, διορθώνουν ως ένα βαθμό την πολύ μεγάλη πτώση. Αντίθετα παραμένουν εξαιρετικά δυσμενείς οι *προβλέψεις για την ανεργία*, φανερώνοντας τη διάχυτη ανασφάλεια που διέπει τους εργαζόμενους στον ιδιωτικό τομέα.

B. ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ - ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ - ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ - ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2011

1. ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ: Βελτιώνεται το κλίμα, με λιγότερο απαισιόδοξες προβλέψεις για την παραγωγή και προσδοκίες από τις εξαγωγές

Ο Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στη **Βιομηχανία** τον πρώτο μήνα του έτους σημειώνει άνοδο, μετά από ένα τρίμηνο υποχώρησης, και διαμορφώνεται στις 76,6 μονάδες (από 71,3 μονάδες), οριακά μάλιστα υψηλότερα σε σχέση με τα αντίστοιχα περυσινά επίπεδα. **Η βιομηχανία στις αρχές του 2011 – παρά τις διστακτικές προσδοκίες των επιχειρήσεων - φαίνεται να αποτελεί τον μόνο τομέα της ελληνικής οικονομίας που έχει ως ένα βαθμό προσαρμοστεί στα νέα δεδομένα της ζήτησης, ενώ τροφοδοτείται καθοριστικά από τη ζήτηση εξωτερικού.** Άλλωστε, συνολικά ο δείκτης κινήθηκε οριακά υψηλότερα το 2010 σε σχέση με το 2009 (75,8 έναντι 72,1). Από τα επιμέρους στοιχεία δραστηριότητας τα οποία διαμορφώνουν το δείκτη, όλα καταγράφουν βελτίωση, με την έννοια όμως ότι αποδυναμώνεται η πολύ μεγάλη απαισιοδοξία. Έτσι οι *εκτιμήσεις των επιχειρήσεων για το τρέχον επίπεδο παραγγελιών και ζήτησης* βελτιώνονται για δεύτερο κατά σειρά μήνα, ενώ εξομαλύνεται ελαφρώς και το αρνητικό ισοζύγιο στις *προβλέψεις για τη βραχυπρόθεσμη εξέλιξη της παραγωγής*. Τέλος, οι *εκτιμήσεις για το επίπεδο των αποθεμάτων* υποδηλώνουν μικρή αποκλιμάκωση τον Ιανουάριο. Αναλυτικότερα:

α) Οι αρνητικές εκτιμήσεις των επιχειρήσεων **για το επίπεδο παραγγελιών και ζήτησης** αμβλύνονται περαιτέρω τον Ιανουάριο, με το σχετικό αρνητικό ισοζύγιο να διαμορφώνεται στις -40 μονάδες (από -48). Από τις επιχειρήσεις του τομέα, το 46% (από 54%) κρίνει ότι οι παραγγελίες του βρίσκονται σε χαμηλά για την εποχή επίπεδα, ενώ αντίθετα μόλις το 5-6% αναφέρει υψηλά για την εποχή επίπεδα.

β) Η έντονη πτώση του προηγούμενου μήνα στις **προβλέψεις για την εξέλιξη της παραγωγής τους προσεχείς 3-4 μήνες**, δίνει τη θέση της σε μικρή προς τα πάνω διόρθωση τον πρώτο μήνα του έτους, με το σχετικό δείκτη να διαμορφώνεται κατά 6 μονάδες υψηλότερα, στις -12 μονάδες. Το 28% των επιχειρήσεων (από 30%) αναμένει πτώση της παραγωγής του το επόμενο τρίμηνο, όταν το ποσοστό που αναμένει άνοδο διευρύνεται ελαφρά στο 16% (από 12%).

γ) Οι σχετικά ευνοϊκότερες εκτιμήσεις των επιχειρήσεων αποτυπώνονται και στα **αποθέματα έτοιμων προϊόντων**, με το αντίστοιχο ισοζύγιο να διαμορφώνεται χαμηλότερα κατά 2 μονάδες, στις +14. Μία στις πέντε επιχειρήσεις εκτιμούν πάντως υψηλά για την εποχή αποθέματα (από μία στις τέσσερις).

δ) Στα ίδια σχεδόν επίπεδα κινούνται οι **εκτιμήσεις για τις παραγγελίες και τη ζήτηση εξωτερικού**, με το σχετικό ισοζύγιο να διαμορφώνεται εκ νέου στις -22 μονάδες (από -23). Από τις επιχειρήσεις του τομέα, μία στις δέκα (από 12%) δηλώνει ότι τα επίπεδα των

παραγγελιών της είναι υψηλά για την εποχή, ενώ ταυτόχρονα μειώνεται στο 32% (από 36%) το ποσοστό εκείνων που αναφέρουν το αντίθετο.

ε) Μικρή άνοδο σημειώνουν και οι **προβλέψεις για τις εξαγωγές τους προσεχείς μήνες**, με το σχετικό ισοζύγιο να κινείται στις +6 μονάδες (από +4), διατηρώντας σταθερά το θετικό του πρόσημο από τον περσινό Μάρτιο. Το 18% των επιχειρήσεων του τομέα (από 20%) προβλέπει ανοδική πορεία των εξαγωγών του το επόμενο τρίμηνο, ενώ εκείνοι που αναμένουν πτώση περιορίζονται στο 12% (από 16%).

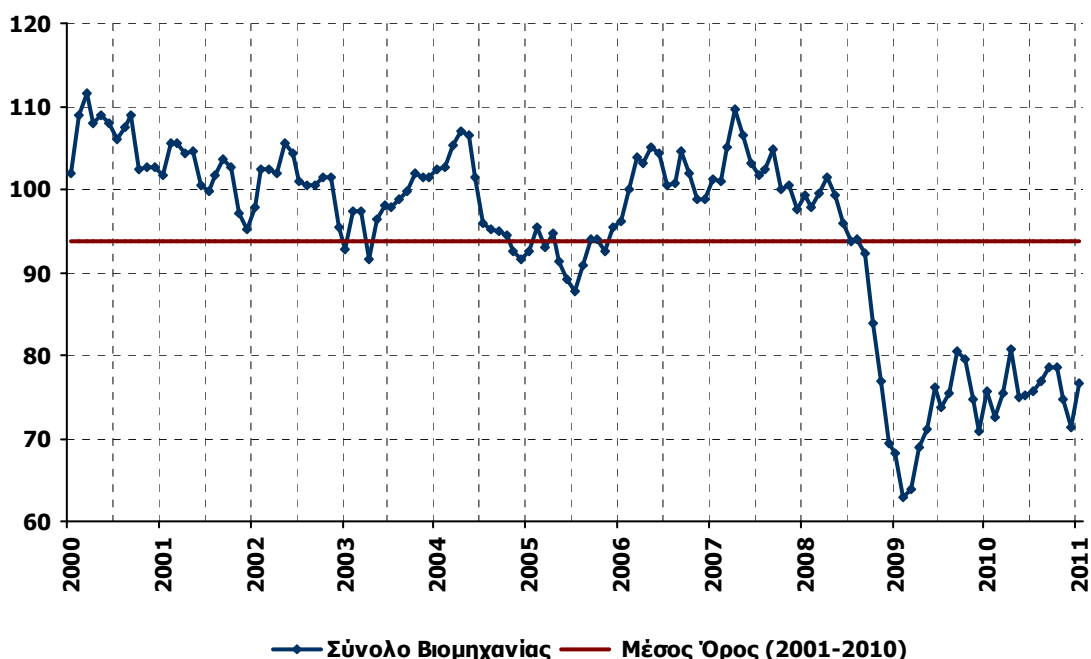
Πίνακας 2: Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στη Βιομηχανία

Βιομηχανία (1996-2006=100)		Μέσος όρος		Μέσος όρος							
		Min	Max	2001-2010	2006	2007	2008	2009	2010		
		62,8 Φεβ-09	109,5 Απρ-07	93,7	101,5	102,8	91,9	72,1	75,8		
2010											
I	Φ	M	A	M	I	I	A	Σ	O	N	Δ
75,8	72,6	75,3	80,6	74,9	75,3	75,8	76,9	78,4	78,5	74,6	71,3
2011											
I	Φ	M	A	M	I	I	A	Σ	O	N	Δ
76,6											

Σημείωση: Ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών υπολογίζεται με βάση τις προοπτικές για την παραγωγή, τις εκτιμήσεις για το ύψος των αποθεμάτων και τις εκτιμήσεις για τη συνολική ζήτηση.

Πηγή: IOBE

Διάγραμμα 2: Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στη Βιομηχανία (1996-2006=100)

Πηγή: IOBE

στ) Στα ίδια επίπεδα διατηρούνται οι **προβλέψεις για τις πωλήσεις τους προσεχείς μήνες**, με το σχετικό δείκτη να μην μεταβάλλεται από τις -12 μονάδες. Παρά τη στασιμότητα στις σχετικές προβλέψεις, οι **εκτιμήσεις των επιχειρήσεων για τις τρέχουσες πωλήσεις**

κινούνται θετικά για τρίτο κατά σειρά μήνα τον Ιανουάριο, με το σχετικό ελλειμματικό δείκτη να περιορίζεται κατά το ήμισυ και να διαμορφώνεται στις -6 μονάδες.

ζ) Παρά το ευνοϊκότερο κλίμα, οι **μήνες εξασφαλισμένης παραγωγής** παραμένουν σχεδόν στα ίδια επίπεδα και διαμορφώνονται στους 4,1 μήνες, ενώ οριακή μείωση καταγράφει και το **ποσοστό χρησιμοποίησης εργοστασιακού δυναμικού**, το οποίο κινείται στο 68,7% (από 69%).

η) Οι **προβλέψεις για την απασχόληση** του τομέα, κυμαίνονται εδώ και ένα τρίμηνο σε σταθερά αρνητικά επίπεδα, μεταξύ των -18 και -20 μονάδων. Όπως κάθε μήνα, σχεδόν το ¼ των επιχειρήσεων προβλέπουν υποχώρηση στις θέσεις εργασίας το επόμενο διάστημα, γεγονός που υποδηλώνει όμως τη διαρκή απώλεια θέσεων εργασίας στον κλάδο.

θ) Ανοδικά για δεύτερο μήνα κινούνται οι προβλέψεις για **τις τιμές των προϊόντων** το επόμενο τρίμηνο, με τις πληθωριστικές προβλέψεις του κλάδου να υπερέρχουν κατά 9 μονάδες έναντι των προβλέψεων αποκλιμάκωσης. Το 22% των επιχειρήσεων προβλέπει άνοδο των τιμών (από 17%), ενώ ένα 13% (από 15%) εκτιμά ότι αυτές θα μειωθούν το προσεχές διάστημα.

ι) Στο ερώτημα τριμήνου για τις **νέες παραγγελίες** σημειώνεται περαιτέρω ανάκαμψη τον Ιανουάριο σε σχέση με τον Οκτώβριο, με το σχετικό ισοζύγιο να διαμορφώνεται στις -3 μονάδες (από -10 μονάδες).

κ) Αναφορικά με τους **λόγους που παρεμποδίζουν την παραγωγική δραστηριότητα**, το ποσοστό των επιχειρήσεων που εκτιμά ότι δεν αντιμετωπίζει προσκόμματα στη λειτουργία του ενισχύεται στο 43% (από 35%), με το 44% των ερωτηθέντων να δηλώνει ως σημαντικότερο εμπόδιο την ανεπάρκεια ζήτησης και το 8% την ανεπάρκεια κεφαλαίων.

λ) Τέλος, ως προς τις τριμηνιαίες εκτιμήσεις των επιχειρήσεων για τη γεωγραφική κατεύθυνση των **εξαγωγών τους προσεχείς μήνες**, σημαντική ανάκαμψη σημειώνεται στις εξαγωγές προς τις Βαλκανικές χώρες, με το σχετικό ισοζύγιο να φθάνει τις +18 μονάδες (από +3), ενώ ως προς τις αγορές της ΕΕ και τον υπόλοιπο κόσμο, οι σχετικοί θετικοί δείκτες υποχωρούν κάμπτονται ελαφρά.

Στους επιμέρους κλάδους, καταγράφεται αισθητή άνοδος στις προσδοκίες στα Ενδιάμεσα αγαθά και μικρότερη στα Καταναλωτικά, ενώ τα Κεφαλαιουχικά αγαθά είναι η μόνη κατηγορία στην οποία ο σχετικός δείκτης σημειώνει πτώση. Αναλυτικότερα:

Στα **Καταναλωτικά Αγαθά**, ο Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών αυξάνεται περαιτέρω τον Ιανουάριο και διαμορφώνεται στις 78,4 μονάδες (από 74,8 μονάδες), στην καλύτερη επίδοση από τον περσινό Απρίλιο και σε ελαφρώς υψηλότερη σε σχέση με την αντίστοιχη περσινή (77,5 μονάδες). Από τα στοιχεία του δείκτη, όλα καταγράφουν άνοδο τον Ιανουάριο, με σημαντικότερη εκείνη στις προβλέψεις για την πορεία της παραγωγής το επόμενο τρίμηνο, όπου το σχετικό ισοζύγιο βελτιώνεται κατά 14 μονάδες, αν και παραμένει αρνητικό (-11

μονάδες). Αμβλύνονται επίσης οι πολύ αρνητικές εκτιμήσεις για τα επίπεδα των παραγγελιών και της εγχώριας ζήτησης (στις -35 μονάδες από -42 ο σχετικός δείκτης), ενώ τα αποθέματα αποκλιμακώνονται. Ελαφρώς ανοδικά κινούνται οι εκτιμήσεις για τις εξαγωγές, καθώς και τις παραγγελίες και τη ζήτηση εξωτερικού. Σε ότι αφορά την απασχόληση, το σχετικό ισοζύγιο υποχωρεί οριακά για δεύτερο μήνα και διαμορφώνεται στις -19 μονάδες, ενώ σε σχέση με τις τιμές, η εικόνα δεν μεταβάλλεται σημαντικά, με το σχετικό δείκτη να κινείται σε ελαφρώς αρνητικά επίπεδα (-4 από -6 μονάδες). Στα τριμηνιαία ερωτήματα, ήπια άνοδος καταγράφεται στις νέες παραγγελίες (-2 από -4 μονάδες το σχετικό ισοζύγιο), ενώ ενισχύεται σημαντικά, στο 65% (από 48%) το ποσοστό εκείνων που δηλώνουν ότι η δραστηριότητά τους διεξάγεται απρόσκοπτα. Τέλος σε σχέση με τη μέτρηση Οκτωβρίου, έντονη βελτίωση καταγράφεται στις εκτιμήσεις για τις εξαγωγές προς τα Βαλκάνια και ηπιότερη προς τις λοιπές χώρες, ενώ ελαφρά μείωση σημειώνεται αντίστοιχα στις εκτιμήσεις για τις εξαγωγές προς την Ε.Ε.

Ο Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στα **Κεφαλαιουχικά Αγαθά** υποχωρεί στις 60,1 μονάδες (από 64 μονάδες), μετά από τρίμηνο βελτίωσης, σε επίπεδο ελαφρώς χαμηλότερο έναντι της αντίστοιχης περσινής τιμής του. Οι εκτιμήσεις για τις τρέχουσες παραγγελίες και τη ζήτηση παραμένουν πολύ δυσμενείς (στις -58 μονάδες). Στις προβλέψεις για την παραγωγή τους προσεχείς μήνες από την άλλη πλευρά, σημειώνεται μικρή υποχώρηση (στις -33 από -29 μονάδες ο σχετικός δείκτης), που σε συνδυασμό με τις εκτιμήσεις για διογκωμένα αποθέματα, οδηγεί το συνολικό δείκτη προς τα κάτω. Μεγάλη είναι όμως η πτώση που καταγράφεται στις εκτιμήσεις για τις εξαγωγές του κλάδου, με τις παραγγελίες και τη ζήτηση εξωτερικού να υποχωρούν επίσης, παρότι ηπιότερα. Πολύ δυσμενείς είναι οι προβλέψεις για την απασχόληση του κλάδου, με το σχετικό ισοζύγιο να διαμορφώνεται στη χαμηλότερη τιμή του από τον περσινό Μάιο, στις -48 μονάδες, ενώ θα παραμείνουν πτωτικές οι τιμές. Ως προς τα ερωτήματα τριμήνου, οι νέες παραγγελίες του κλάδου είναι υποτονικές, ενώ σχεδόν το σύνολο των επιχειρήσεων (94%) αντιμετωπίζει προσκόμματα στη λειτουργία του. Η ανεπαρκής ζήτηση είναι το βασικό πρόβλημα, σύμφωνα με το 53% των επιχειρήσεων, ενώ ακολουθεί η ανεπάρκεια κεφαλαίων (26%) και εργατικού δυναμικού (11%). Παρά τις δυσμενέστερες τάσεις στα περισσότερα στοιχεία δραστηριότητας, οι τριμηνιαίες εκτιμήσεις για τις εξαγωγικές επιδόσεις των επιχειρήσεων προς κάθε κατεύθυνση καταγράφουν σημαντική άνοδο σε σχέση με τη μέτρηση Οκτωβρίου.

Έντονη ανάκαμψη καταγράφουν οι επιχειρηματικές προσδοκίες στα **Ενδιάμεσα Αγαθά**, με το σχετικό δείκτη να διαμορφώνεται 9 μονάδες υψηλότερα, στις 78,7 μονάδες, ανώτερα και έναντι της αντίστοιχης περσινής τιμής του (66,9 μονάδες). Οι περισσότεροι δείκτες βελτιώνονται τον Ιανουάριο: οι αρνητικές προβλέψεις για τη βραχυπρόθεσμη εξέλιξη της παραγωγής του κλάδου εξομαλύνονται σημαντικά, με το σχετικό ισοζύγιο να κερδίζει 15 μονάδες και να είναι οριακά αρνητικό, στις -2 μονάδες. Οι εκτιμήσεις για τις τρέχουσες παραγγελίες και τη ζήτηση αυξάνονται κατά 10 μονάδες, ωστόσο το σχετικό ισοζύγιο παραμένει έντονα αρνητικό (-43 μονάδες). Τα αποθέματα αποκλιμακώνονται αρκετά, με το σχετικό δείκτη να διαμορφώνεται στις +13 μονάδες (από +18). Από τους υπόλοιπους δείκτες, οι εκτιμήσεις για τις τρέχουσες πωλήσεις, την παραγωγή και τις εξαγωγές βελτιώνονται περαιτέρω, ενώ αμβλύνονται και οι πολύ αρνητικές προβλέψεις για την απασχόληση του κλάδου, αν και κυριαρχούν σταθερά εκείνοι που αναμένουν μείωση στις θέσεις εργασίας. Οι

θετικότερες προσδοκίες για την εξέλιξη των στοιχείων δραστηριότητας του κλάδου πυροδοτούν τις πληθωριστικές προσδοκίες, με αποτέλεσμα στις προβλέψεις για τις τιμές ο σχετικός δείκτης να σκαρφαλώνει στις +23 μονάδες (από +11). Στα τριμηνιαία ερωτήματα, καταγράφεται βελτίωση σε σχέση με τη μέτρηση Οκτωβρίου στις εκτιμήσεις για τις νέες παραγγελίες, ενώ ξεπερνά το 30% το ποσοστό των επιχειρήσεων που αναφέρουν ότι η παραγωγική τους δραστηριότητα διεξάγεται απρόσκοπτα, με τρεις στις πέντε επιχειρήσεις να θεωρούν τη μειωμένη ζήτηση ως το βασικότερο εμπόδιο. Σε σχέση, τέλος, με τις εξαγωγικές επιδόσεις των επιχειρήσεων, οι επιχειρήσεις εμφανίζονται αρκετά πιο δυσαρεστημένες στις εκτιμήσεις τους προς όλες τις γεωγραφικές κατευθύνσεις σε σχέση με την προηγούμενη μέτρηση.

2. ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ: *Νέα επιδείνωση του κλίματος*

Ο Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στις Κατασκευές καταγράφει περαιτέρω πτώση τον Ιανουάριο και σημειώνει νέο ιστορικό χαμηλό ρεκόρ, στις 29,1 μονάδες (από 32,2 μονάδες). **Η νέα επιδείνωση εκπορεύεται και από τους δύο βασικούς κλάδους του τομέα, τις Κατασκευές Δημοσίων Έργων και τις Ιδιωτικές Κατασκευές, καθώς η δραστηριότητα και στους δύο τομείς συρρικνώνεται συνεχώς, σε ένα περιβάλλον φθίνουσας χρηματοδότησης.** Ο δείκτης των *προβλέψεων για το πρόγραμμα εργασιών των επιχειρήσεων* περιορίζεται κατά 6 μονάδες και διαμορφώνεται στις -75 μονάδες, τη δυσμενέστερη ιστορικά επίδοσή του, ενώ η πορεία του δείκτη των *προβλέψεων για την απασχόληση* είναι αντίστοιχη, με το συντριπτικό 71% των επιχειρήσεων να δηλώνει ότι αναμένει και άλλες απολύσεις στον τομέα το επόμενο τρίμηνο. Σε πτωτικά επίπεδα κινείται άλλωστε και η τρέχουσα πορεία των εργασιών των επιχειρήσεων, με το σχετικό ισοζύγιο να φθάνει τις -70 μονάδες. Οι μήνες εξασφαλισμένης δραστηριότητας αυξάνονται ελαφρά στους 14,6 (από 13,9), γεγονός το οποίο αντανakλά όμως περισσότερο χαμηλότερους ρυθμούς εκτέλεσης και αποπεράτωσης ήδη ανειλημμένων έργων. Σταθερά, μόλις το 4% των επιχειρήσεων δηλώνει ότι η επιχειρηματική λειτουργία του διεξάγεται ομαλά, ενώ σχεδόν οι μισές επιχειρήσεις (47%) αναφέρουν ως σημαντικότερο εμπόδιο την ανεπαρκή χρηματοδότηση, ένα 41% τη χαμηλή ζήτηση, ενώ ένα 8% αναφέρει παράγοντες που συνδέονται με τη γενική οικονομική κατάσταση της χώρας και την ύφεση, τη γραφειοκρατία, την υψηλή φορολογία, τις μεγάλες εκπτώσεις, τον έντονο ανταγωνισμό και τη στάση πληρωμών του Δημοσίου.

Στους επιμέρους κλάδους, μπορούν να σημειωθούν τα ακόλουθα:

Υποχώρηση κατά 4 μονάδες σημειώνει ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στις **Ιδιωτικές Κατασκευές** και διαμορφώνεται στις 26,5 μονάδες, καταγράφοντας νέα ιστορικά χαμηλή επίδοση. Η επιδείνωση προέρχεται κυρίως από τις Κατασκευές Κατοικιών, όπου οι επιχειρηματικές προσδοκίες βρίσκονται στα κατώτατα επίπεδα ήδη από τον προηγούμενο μήνα (ο δείκτης στις 8-9 μονάδες), καθώς καταγράφονται σχεδόν ομόφωνα απαισιόδοξες εκτιμήσεις για το σήμερα αλλά και πολύ δυσοίωνες προβλέψεις για το αμέσως επόμενο διάστημα. Οι αρνητικές προβλέψεις για το επίπεδο προγράμματος εργασιών, αλλά και οι αντίστοιχες για την

απασχόληση ξεπερνούν τις -70 μονάδες, ενώ και η τρέχουσα πορεία των εργασιών αποτιμάται ως υποτονική. Οι μήνες εξασφαλισμένης δραστηριότητας διατηρούνται περίπου στους 6,5 (από 6,7 τον Δεκέμβριο του 2010), ενώ ως προς τις τιμές, πάνω από τις μισές επιχειρήσεις αναμένουν πτώση. Τέλος, μόλις το 6% των επιχειρήσεων δεν αναφέρει προσκόμματα στην επιχειρηματική του λειτουργία του, με τρεις στις πέντε επιχειρήσεις να θεωρούν καθοριστική τη χαμηλή ζήτηση, το 23% την ανεπαρκή χρηματοδότηση και ένα 10% τη γενικότερη δυσμενή οικονομική κατάσταση της χώρας στην εν γένει λειτουργία του κλάδου.

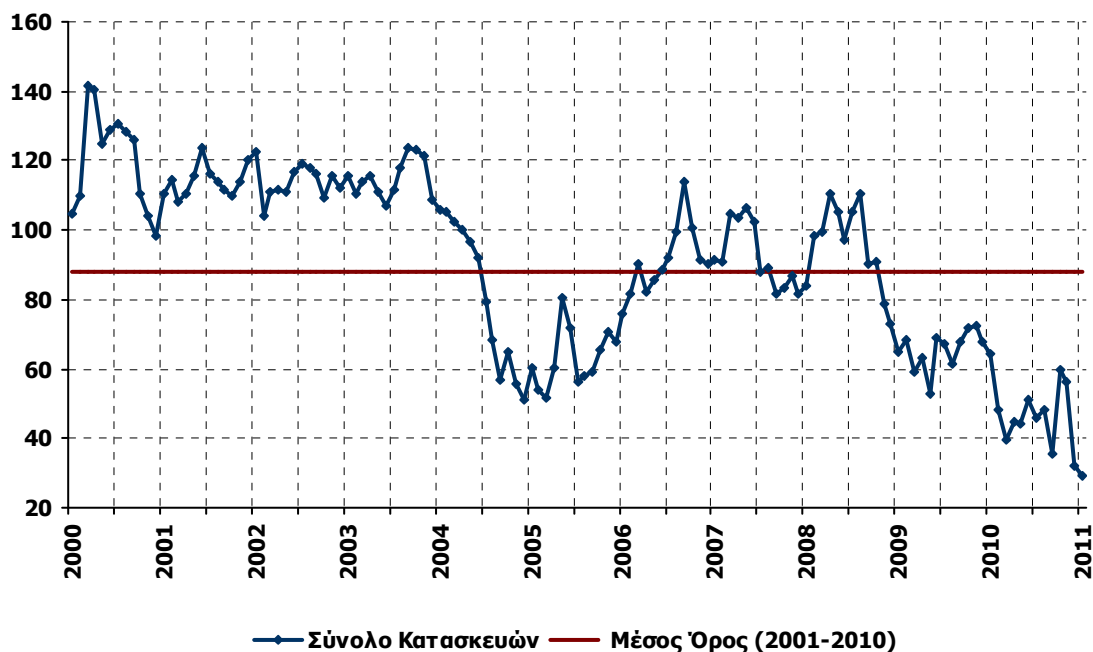
Πίνακας 3: Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στις Κατασκευές

Κατασκευές (1996-2006=100)			Μέσος όρος								
	Min	Max	2001-2010	2006	2007	2008	2009	2010			
	29,1	123,8	87,9	91,1	92,5	95,3	65,5	47,4			
	Ιαν-11	Σεπ-03									
2010											
I	Φ	M	A	M	I	I	A	Σ	O	N	Δ
64,1	48,5	39,7	44,6	44,0	51,1	46,1	48,0	35,5	59,7	56,1	32,2
2011											
I	Φ	M	A	M	I	I	A	Σ	O	N	Δ
29,1											

Σημείωση: Ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών υπολογίζεται με βάση τις εκτιμήσεις για το πρόγραμμα των εργασιών και τις προβλέψεις για την απασχόληση.

Πηγή: IOBE

Διάγραμμα 3: Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στις Κατασκευές (1996-2006=100)

Πηγή: IOBE

Οι επιχειρηματικές προσδοκίες στις **Κατασκευές Δημοσίων Έργων** κινούνται σε εξίσου χαμηλά επίπεδα τον Ιανουάριο, με το σχετικό δείκτη να περιορίζεται στις 30,4 μονάδες, και αυτός σε ιστορικά χαμηλή επίδοση. Και εδώ οι επιμέρους δείκτες είναι πολύ άσχημοι, καθώς οι επιχειρήσεις σε ποσοστά άνω του 70% διατυπώνουν δυσμενείς προβλέψεις για το επίπεδο εργασιών τους το επόμενο τρίμηνο και την απασχόληση του κλάδου. Αλλά και οι εκτιμήσεις για την τρέχουσα πορεία των εργασιών των επιχειρήσεων είναι εξίσου αρνητικές, με το 72% των

επιχειρήσεων να δηλώνει πτωτική πορεία των εργασιών. Οι καθυστερήσεις στην υλοποίηση των προγραμματισμένων έργων έχουν ως αποτέλεσμα οι μήνες εξασφαλισμένης δραστηριότητας να παρουσιάζουν μικρή άνοδο και να διαμορφώνονται στους 17,4 (από 16,3). Σχεδόν όλες οι επιχειρήσεις αναφέρουν ότι η επιχειρηματική τους λειτουργία παρεμποδίζεται κυρίως λόγω ανεπαρκούς χρηματοδότησης (55% των επιχειρήσεων), αλλά και χαμηλής ζήτησης (34%).

3. ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ: Οριακή άνοδος επιχειρηματικών προσδοκιών, αλλά επιδείνωση των προοπτικών απασχόλησης

Ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στο **Λιανικό Εμπόριο** βελτιώνεται ελαφρώς τον Ιανουάριο και διαμορφώνεται στις 57,5 μονάδες (από 56,6 μονάδες), σχεδόν 20 μονάδες χαμηλότερα όμως σε σχέση με πέρυσι (75,3 μονάδες). **Οι πωλήσεις παραμένουν σε πολύ χαμηλά επίπεδα, καθώς η έναρξη της περιόδου των χειμερινών εκπτώσεων δε φαίνεται να βελτιώνει τις προσδοκίες των επιχειρήσεων, ενώ αρνητική είναι η εικόνα της απασχόλησης.** Αναλυτικότερα, από τα στοιχεία που απαρτίζουν το δείκτη των προσδοκιών, σημειώνεται οριακή βελτίωση στις *εκτιμήσεις των επιχειρήσεων για τις τρέχουσες πωλήσεις* και τις *προβλέψεις για τις βραχυπρόθεσμες προοπτικές των πωλήσεων*, με τους σχετικούς δείκτες όμως να παραμένουν έντονα αρνητικοί, στις -56 και -38 μονάδες αντίστοιχα. Οι *εκτιμήσεις των αποθεμάτων* παραμένουν αμετάβλητες για δεύτερο μήνα, με το ποσοστό εκείνων που δηλώνουν ότι αυτά βρίσκονται σε υψηλά για την εποχή επίπεδα να παραμένει διπλάσιο εκείνου όσων αναφέρουν το αντίθετο. Από τα υπόλοιπα στοιχεία, οι προβλέψεις για τις παραγγελίες προς προμηθευτές, παρά τη μικρή άνοδο, παραμένουν υποτονικές, αφού οι μισές επιχειρήσεις αναμένουν μείωσή τους. Οι προοπτικές της απασχόλησης όμως αλλάζουν και πάλι τάση – φανερώνοντας το ευμετάβλητο της σχετικής αγοράς εργασίας – καθώς υπερिशύουν και πάλι όσοι προβλέπουν απώλειες θέσεων εργασίας (στις -16 μονάδες ο δείκτης) το επόμενο διάστημα. Τέλος, ως προς τις τιμές, η πτωτική πορεία δικαιολογείται από την περίοδο των εκπτώσεων με τρεις στις δέκα να προβλέπουν περαιτέρω μείωση, όσο αυτές διαρκούν.

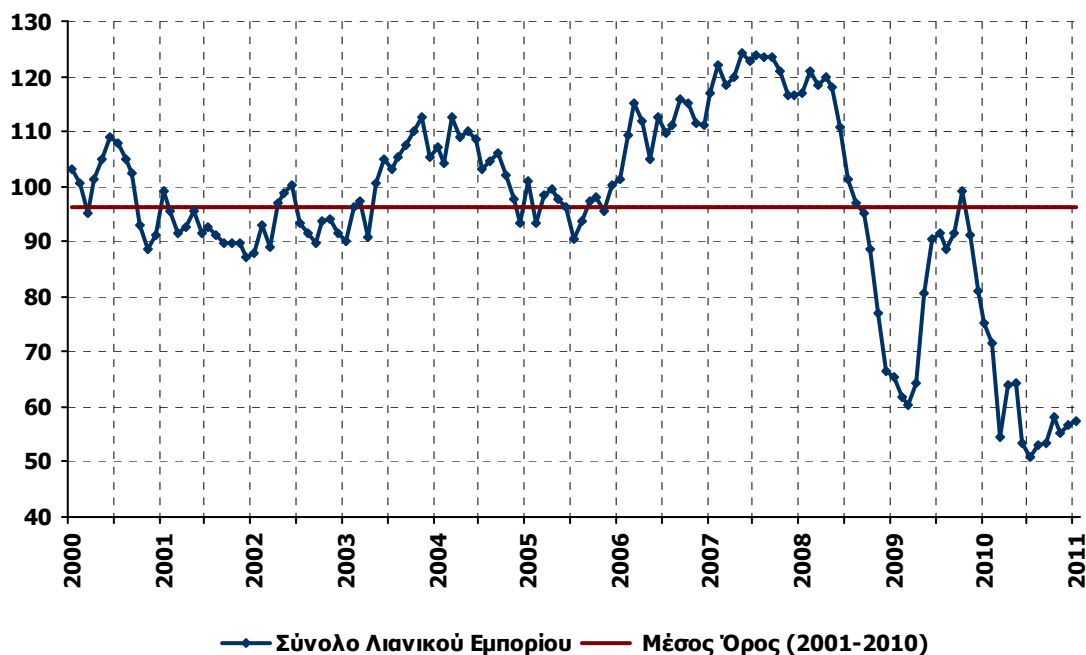
Πίνακας 4: Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στο Λιανικό Εμπόριο

					Μέσος όρος							
Λιανικό Εμπόριο (1996-2006=100)		Min	Max	2001-2010		2007	2008	2009	2009	2010		
		50,8	124,3	96,3		120,8	102,5	80,7	80,5	59,2		
		Ιούλ-10	Μαι-07									
2010												
I	Φ	M	A	M	I	I	A	Σ	O	N	Δ	
75,3	71,6	54,5	64,0	64,3	53,3	50,8	53,2	53,4	58,2	55,3	56,6	
2011												
I	Φ	M	A	M	I	I	A	Σ	O	N	Δ	
57,5												

Σημείωση: Ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών υπολογίζεται με βάση τις εκτιμήσεις και προβλέψεις για τις πωλήσεις και το ύψος των αποθεμάτων.

Πηγή: IOBE

Διάγραμμα 4: Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στο Λιανικό Εμπόριο
(1996-2006=100)

Πηγή: IOBE

Οι εξελίξεις σε επιμέρους κλάδους του Λιανικού εμπορίου είναι οι εξής:

Ο Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στα **Τρόφιμα – Ποτά – Καπνός** σημειώνει ήπια άνοδο τον Ιανουάριο και διαμορφώνεται στις 73,7 μονάδες (από 71,9 μονάδες), επίδοση πολύ κατώτερη της αντίστοιχης περσινής (94,9 μονάδες). Από τα στοιχεία που συνδιαμορφώνουν το δείκτη, θετικά κινούνται οι προβλέψεις για τις βραχυπρόθεσμες πωλήσεις, αλλά και οι εκτιμήσεις των τρεχουσών πωλήσεων. Έτσι, τα σχετικά ισοζύγια διαμορφώνονται αντίστοιχα στις -15 και -30 μονάδες (από -25 και -34), παραμένουν δηλαδή σε χαμηλά επίπεδα. Τα αποθέματα πάντως διατηρούνται σε χαμηλά για την εποχή επίπεδα αν και το αρνητικό ισοζύγιο περιορίζεται στις -8 μονάδες (από -15 τον Δεκέμβριο). Ελαφρά βελτίωση σημειώνουν οι προβλέψεις των παραγγελιών προς προμηθευτές το επόμενο τρίμηνο, με δύο στις πέντε επιχειρήσεις να αναμένουν πτώση, ενώ αισιόδοξες –θετικότερες από κάθε άλλο κλάδο - είναι και οι προβλέψεις για την απασχόληση του κλάδου, παρόλο που ο σχετικός δείκτης περιορίζεται στις +18 μονάδες (από +35). Ως προς τις τιμές, παρατηρείται κατακόρυφη άνοδος των πληθωριστικών προσδοκιών, γεγονός το οποίο αποδίδεται στην διεθνή τάση ανόδου των τιμών σε συγκεκριμένα είδη τροφίμων, όπως τα δημητριακά, αλλά και την άνοδο της τιμής του πετρελαίου, εξελίξεις οι οποίες αναμένεται να επηρεάσουν και τον εγχώριο κλάδο.

Οι επιχειρηματικές προσδοκίες στα **Υφάσματα – Ένδυση – Υπόδηση** σημειώνουν μικρή ανάκαμψη τον Ιανουάριο, με το σχετικό δείκτη να διαμορφώνεται στις 64,6 μονάδες (από 62,1 μονάδες), πολύ χαμηλότερα από την αντίστοιχη περυσινή επίδοση (85,4 μονάδες). Όλοι οι βασικοί δείκτες δραστηριότητας καταγράφουν μικρή βελτίωση: οι προβλέψεις αλλά και οι εκτιμήσεις για τις πωλήσεις του κλάδου κινούνται ανοδικά, παραμένοντας όμως σε πολύ

χαμηλά επίπεδα, με τα σχετικά ισοζύγια να διαμορφώνονται αντίστοιχα στις -38 και -41 μονάδες (από -40 και -46 μονάδες αντίστοιχα), ενώ στα αποθέματα, ο σχετικός δείκτης υποδηλώνει διόγκωση (+24 μονάδες). Ελαφρά άνοδος 2 μονάδων καταγράφεται και στις προβλέψεις των παραγγελιών προς προμηθευτές το επόμενο τρίμηνο, με το σχετικό δείκτη να διαμορφώνεται στις -35 μονάδες. Οι προβλέψεις για την απασχόληση του κλάδου παραμένουν εδώ και πέντε μήνες στα ίδια, αρνητικά επίπεδα (-27 με -30 μονάδες), ενώ τέλος, ως προς τις τιμές, υπερτερούν σταθερά οι αποπληθωριστικές προσδοκίες έναντι των προσδοκιών ανόδου.

Ο Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στα **Είδη Οικιακού Εξοπλισμού** αλλάζει τάση τον Ιανουάριο και κινείται ανοδικά, στις 50,9 μονάδες (από 46,2 μονάδες), παραμένοντας ωστόσο χαμηλότερα έναντι της αντίστοιχης περσινής τιμής του (65,7 μονάδες). Η άνοδος του δείκτη εκπορεύεται από την αισθητή άμβλυση των αρνητικών προβλέψεων για τις πωλήσεις της επόμενης περιόδου και την έντονη αποκλιμάκωση των αποθεμάτων (στις -42 και +18 οι σχετικοί δείκτες από -59 και +31 μονάδες αντίστοιχα). Παρόλα αυτά, επτά στις δέκα επιχειρήσεις δηλώνουν δυσαρεστημένες από τις τρέχουσες πωλήσεις, ενώ και οι προβλέψεις για τις παραγγελίες προς προμηθευτές, παραμένουν δυσμενείς στο σύνολό τους, παρά τη βελτίωση του δείκτη κατά 10 μονάδες, στις -38. Ως προς την απασχόληση όμως, καμία επιχείρηση δεν αναμένει άνοδο, ενώ αντίθετα το 72% προβλέπει επιδείνωση στην αγορά εργασίας του κλάδου. Στις τιμές, διπλασιάζεται στο 32% το ποσοστό των επιχειρήσεων που προβλέπουν πτώση στο επόμενο τρίμηνο.

Στα **Οχήματα – Ανταλλακτικά** οι επιχειρηματικές προσδοκίες κερδίζουν επίσης έδαφος τον Ιανουάριο, με το σχετικό δείκτη να διαμορφώνεται κατά 4 μονάδες υψηλότερα, στις 49,4 μονάδες, 10 μονάδες όμως χαμηλότερα έναντι της αντίστοιχης περσινής επίδοσης. Η απόσυρση παλαιότερων οχημάτων – παρόλο που δεν έχει ακόμα εφαρμοστεί στην πράξη - δίνει μικρή ανάσα στον κλάδο. Όμως όλα τα στοιχεία δραστηριότητας βρίσκονται ακόμη σε πολύ χαμηλά επίπεδα. Έτσι, οι εξαιρετικά δυσμενείς εκτιμήσεις για τις τρέχουσες πωλήσεις, μπορεί να βελτιώνονται κατά 9 μονάδες τον Ιανουάριο, αλλά παραμένουν πολύ χαμηλές (στις -72 μονάδες). Οι προβλέψεις για τις επερχόμενες πωλήσεις δεν μεταβάλλονται (στις -32 μονάδες ο σχετικός δείκτης), ενώ οι εκτιμήσεις για τα αποθέματα υποδηλώνουν μικρή αποκλιμάκωση, με το 52% των επιχειρήσεων (από 59%) ωστόσο να τα κρίνει ως υψηλά για την εποχή. Ανοδική πορεία για τέταρτο μήνα καταγράφουν οι προβλέψεις για τις παραγγελίες προς προμηθευτές, ενώ αυξάνεται κατά 11 μονάδες, στις -58 το έντονα αρνητικό ισοζύγιο για τις προοπτικές της απασχόλησης του κλάδου. Τέλος, ως προς τις τιμές, οι αποπληθωριστικές τάσεις εξομαλύνονται ελαφρά, με τρεις στις δέκα επιχειρήσεις να αναμένουν πτώση τους.

Τα **Πολυκαταστήματα** είναι ο μόνος κλάδος στον οποίο οι επιχειρηματικές προσδοκίες τον Ιανουάριο υποχωρούν, με το σχετικό δείκτη να διαμορφώνεται στις 68,1 μονάδες (από 71,9 μονάδες), σημαντικά χαμηλότερα της αντίστοιχης περσινής περιόδου (123,5 μονάδες). Οι εκτιμήσεις των επιχειρήσεων για τις τρέχουσες αλλά και οι προβλέψεις για τις βραχυπρόθεσμες πωλήσεις επιδεινώνονται, με τα σχετικά ισοζύγια να περιορίζονται κατά 10 και 7 μονάδες (στις -60 και -41 μονάδες αντίστοιχα), παρά τις εκπώσεις περιόδου και τις προοπτικές αναθέρμανσης της ζήτησης που συνήθως δημιουργούνται. Τη μείωση αυτή αντισταθμίζει εν μέρει η ρευστοποίηση των αποθεμάτων, τα οποία βρίσκονται ήδη σε χαμηλά για την εποχή

επίπεδα. Αποτέλεσμα αυτών είναι η σημαντική άνοδος στις παραγγελίες προς προμηθευτές το επόμενο διάστημα, διορθώνοντας έτσι την έντονη πτώση του περασμένου μήνα, με το σχετικό δείκτη να επανέρχεται στις -40 μονάδες. Οι προοπτικές της απασχόλησης του κλάδου, οι οποίες ήταν από τις πλέον θετικές του τομέα, χάνουν σημαντικό έδαφος τον Ιανουάριο, με το σχετικό δείκτη να διαμορφώνεται σε αρνητικά επίπεδα, στις -4 μονάδες. Τέλος, ως προς τις τιμές, αυξάνεται στο 20% το ποσοστό εκείνων που αναμένουν άνοδο (από μηδενικό), με το ποσοστό όσων προβλέπουν πτώση να είναι σχεδόν διπλάσιο.

4. ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ: *Μικρή επιδείνωση του κλίματος*

Ο Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στις **Υπηρεσίες** υποχωρεί οριακά τον Ιανουάριο και διαμορφώνεται στα επίπεδα του Νοεμβρίου, στις 60,1 μονάδες (από 61,5 μονάδες), ελαφρώς χαμηλότερα έναντι της αντίστοιχης περσινής επίδοσης (67,2 μονάδες). **Οι περισσότεροι δείκτες δραστηριότητας του τομέα παραμένουν σε χαμηλά επίπεδα, υποδηλώνοντας υποτονική δραστηριότητα. Υπάρχουν όμως και κλάδοι που βελτιώνονται, όπως οι Υπηρεσίες προς επιχειρήσεις (κυρίως εταιρείες συμβούλων) όπου οι επιχειρηματικές προσδοκίες κινούνται ανοδικά στις αρχές του έτους.** Από τους δείκτες που συνεκτιμώνται στη διαμόρφωση του συνολικού δείκτη, όλοι καταγράφουν έστω μικρή επιδείνωση, κινούμενοι έτσι σε εξαιρετικά χαμηλά επίπεδα: οι *προβλέψεις για τη ζήτηση το επόμενο τρίμηνο* υποχωρούν ελαφρά, με το σχετικό δείκτη να διαμορφώνεται στις -22 μονάδες (από -19), ενώ οι αρνητικές *εκτιμήσεις για την τρέχουσα ζήτηση*, αμβλύνονται μόνο ελαφρώς, με το δείκτη να κινείται στις -23 μονάδες (από -21). Οριακή είναι η πτώση και στις *εκτιμήσεις των επιχειρήσεων για την τρέχουσα δραστηριότητά τους*, με το 37% των επιχειρήσεων (από 35%) να αναφέρει επιδείνωση και μόλις το 7% (από 5%) να κρίνει ότι αυτή έχει βελτιωθεί. Οριακή άνοδος σημειώνεται στις *προβλέψεις για την απασχόληση*, με τον σχετικό δείκτη να κινείται στις -26 μονάδες και τρεις στις δέκα επιχειρήσεις να αναμένουν πτώση στο πλήθος των θέσεων εργασίας το επόμενο τρίμηνο. Ως προς τις τιμές, το σχετικό ισοζύγιο διατηρείται περί των -20 μονάδων το τελευταίο τρίμηνο, ενώ το ποσοστό των επιχειρήσεων που αναφέρουν απρόσκοπτη επιχειρηματική λειτουργία παραμένει στα ίδια επίπεδα, στο 21%. Από τις υπόλοιπες επιχειρήσεις, το 44% κρίνει και πάλι την ανεπάρκεια ζήτησης ως το βασικότερο εμπόδιο στη λειτουργία του, το 17% την ανεπάρκεια κεφαλαίων κίνησης και το 16% παράγοντες που συνδέονται με την οικονομική κρίση, τη γραφειοκρατία, τη δυσλειτουργία του τραπεζικού συστήματος, την αβεβαιότητα στην αγορά, την ανεπαρκή ρευστότητα, τις υπέρογκες ασφαλιστικές εισφορές κ.α.

Σε επίπεδο βασικών κλάδων των Υπηρεσιών επισημαίνονται τα εξής:

Στα **Ξενοδοχεία – Εστιατόρια**, ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών υποχωρεί για τρίτο μήνα και καταγράφει νέα ιστορικά χαμηλή τιμή, στις 50,4 μονάδες (από 55,8 μονάδες). Από τα επιμέρους στοιχεία δραστηριότητας του δείκτη, τόσο οι εκτιμήσεις για την τρέχουσα κατάσταση των επιχειρήσεων, όσο και οι αντίστοιχες για την τρέχουσα ζήτηση κινούνται πτωτικά, με τους σχετικούς δείκτες να διαμορφώνονται αμφότεροι στις -55 μονάδες (από -48 και -46 μονάδες αντίστοιχα). Οι προβλέψεις για τη ζήτηση του επόμενου τριμήνου υποχωρούν

οριακά, με το σχετικό ισοζύγιο να φθάνει τις -22 μονάδες, καθώς το ¼ των επιχειρήσεων να αναμένει επιδείνωση. Στα επίπεδα του Νοεμβρίου, στις -17 μονάδες, διαμορφώνεται ο δείκτης απασχόλησης του κλάδου, «χάνοντας» τις 10 μονάδες που ανέκτησε τον Δεκέμβριο. Σε σχέση με τις τιμές, οι αποπληθωριστικές προσδοκίες εντείνονται περαιτέρω, αφού πάνω από τις μισές πλέον επιχειρήσεις (από 43%) εκτιμούν πτώση τους το επόμενο τρίμηνο. Τέλος, το ποσοστό των επιχειρήσεων που δηλώνει ότι δεν αντιμετωπίζει εμπόδια στη λειτουργία του περιορίζεται σχεδόν κατά το ήμισυ, στο 7%, με τη συντριπτική πλειονότητα (72%) να κρίνει ως βασικότερο εμπόδιο την ανεπάρκεια ζήτησης και το 13% την ανεπάρκεια κεφαλαίων κίνησης.

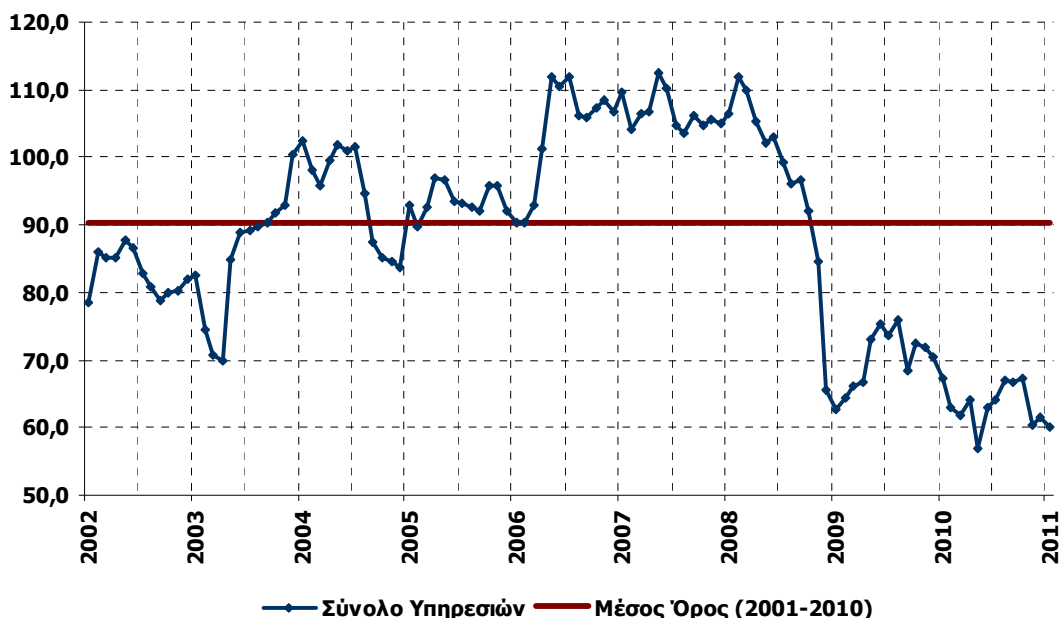
Πίνακας 5: Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στις Υπηρεσίες

Υπηρεσίες (1998-2006=100)					Μέσοι όροι							
					Min	Max	2001-2010	2006	2007	2008	2009	2010
					56,8	122,5	90,4	103,7	106,6	97,8	70,1	63,6
					Μάι-10	3 ^ο τριμ 01						
2010												
I	Φ	M	A	M	I	I	A	Σ	O	N	Δ	
67,2	63,1	61,7	64,1	56,8	63,1	64,1	67,0	66,7	67,4	60,3	61,5	
2011												
I	Φ	M	A	M	I	I	A	Σ	O	N	Δ	
60,1												

Σημειώσεις: Ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών υπολογίζεται με βάση την κατάσταση της επιχείρησης, καθώς και τις εκτιμήσεις και τις προβλέψεις για την πορεία της ζήτησης.

Πηγή: IOBE

Διάγραμμα 5: Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στις Υπηρεσίες
(1998-2006=100)

Πηγή: IOBE

Άνοδο 7,5 μονάδων σημειώνει τον πρώτο μήνα του έτους ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στα **Τουριστικά Πρακτορεία** και διαμορφώνεται στις 50,4 μονάδες, σε επίδοση όμως πολύ χαμηλότερη της αντίστοιχης περσινής (79 μονάδες). Από τα επιμέρους στοιχεία που

συναποτελούν το δείκτη, είναι κυρίως η κατακόρυφη άνοδος κατά 17 μονάδες του δείκτη εκτιμήσεων για την τρέχουσα κατάσταση των επιχειρήσεων (στις -46) και η ανάκαμψη στις προβλέψεις για τη βραχυπρόθεσμη πορεία της ζήτησης (στις -38 από -44 μονάδες ο σχετικός δείκτης) που ωθούν το συνολικό δείκτη προς τα πάνω, αφού οι εκτιμήσεις για την τρέχουσα ζήτηση παραμένουν στα ίδια, χαμηλά επίπεδα (στις -62 μονάδες). Ως προς την απασχόληση, παρατηρείται επίσης στασιμότητα, αφού και πάλι καμία επιχείρηση δεν προβλέπει άνοδο, ενώ το ποσοστό εκείνων που προβλέπουν πτώση παραμένει στο 38%. Αμετάβλητος είναι και ο δείκτης πρόβλεψης των τιμών, με επτά στις δέκα επιχειρήσεις να αναμένουν σταθερότητα και οι υπόλοιπες πτώση. Τέλος, ως προς τα εμπόδια λειτουργίας του κλάδου, μόνο το 8% (από 6%) αναφέρει ότι δεν παρεμποδίζεται η δραστηριότητά του, με τρεις στις πέντε επιχειρήσεις να δηλώνουν την ανεπάρκεια ζήτησης ως σημαντικότερο εμπόδιο, το 14% την ανεπάρκεια κεφαλαίων κίνησης, και ένα 10% παράγοντες που συνδέονται με την τρέχουσα δυσμενή οικονομική συγκυρία.

Σημαντική ανάκαμψη σημειώνεται στις επιχειρηματικές προσδοκίες στις **Διάφορες Επιχειρηματικές Δραστηριότητες**, με το σχετικό δείκτη να διαμορφώνεται στις 65,2 μονάδες (από 50,7 μονάδες), στην καλύτερη επίδοση μετά τον περσινό Ιούνιο και κοντά στα περσινά επίπεδα (70,6 μονάδες). Οι επιχειρήσεις εμφανίζονται πιο αισιόδοξες στις αρχές τους έτους τόσο στις εκτιμήσεις τους για την τρέχουσα ζήτηση όσο και στις προβλέψεις για τη βραχυπρόθεσμη εξέλιξή της, παρόλο που ακόμα η δραστηριότητα των επιχειρήσεων είναι ακόμα υποτονική. Έξάλλου, οι πολύ αρνητικές προβλέψεις για την απασχόληση εξασθενούν, με το σχετικό αρνητικό δείκτη να περιορίζεται κατά το ήμισυ, στις -14 μονάδες. Ως προς τις τιμές, οι αποπληθωριστικές προσδοκίες ενισχύονται ελαφρά, με τρεις στις δέκα επιχειρήσεις να αναμένουν μείωση και καμία επιχείρηση για τέταρτο συνεχή μήνα να μην προβλέπει άνοδο. Τέλος, το ποσοστό των επιχειρήσεων που δηλώνει απρόσκοπτη λειτουργία διευρύνεται στο 29% (από 25%), με το 31% να δηλώνει την ανεπάρκεια κεφαλαίων κίνησης ως βασικότερο εμπόδιο στην ομαλή λειτουργία του και το 21% την ανεπάρκεια της ζήτησης.

Μείωση καταγράφεται και πάλι στις επιχειρηματικές προσδοκίες στους **Ενδιάμεσους Χρηματοπιστωτικούς Οργανισμούς** (δεν περιλαμβάνονται οι Τράπεζες), με το σχετικό δείκτη να παρουσιάζει τη χαμηλότερη τιμή του τελευταίου εξαμήνου και να διαμορφώνεται στις 64,6 μονάδες (από 69,2 μονάδες), χαμηλότερα κατά 10 μονάδες από τα αντίστοιχα περσινά επίπεδα. Τα στοιχεία που πιέζουν το δείκτη προς τα κάτω είναι τόσο οι μειωμένες εκτιμήσεις των επιχειρήσεων για την τρέχουσα κατάστασή τους, με το σχετικό ισοζύγιο να γίνεται ξανά αρνητικό ύστερα από πέντε μήνες (στις -8 από +7 μονάδες), όσο και η πτώση στις προβλέψεις για την εξέλιξη της ζήτησης (στις -12 από -7 μονάδες ο σχετικός δείκτης). Αντίθετα, αμβλύνονται ελαφρά οι πολύ αρνητικές εκτιμήσεις για την τρέχουσα ζήτηση (στις -24 μονάδες το σχετικό ισοζύγιο), ενώ βελτίωση παρουσιάζουν και οι προβλέψεις της απασχόλησης του κλάδου, με τις απώλειες να περιορίζονται. Οι τιμές θα εξακολουθήσουν να υποχωρούν. Τέλος, το ποσοστό εκείνων που αναφέρουν απρόσκοπτη λειτουργία περιορίζεται στο 27% (από 33%), με το 39% των επιχειρήσεων να δηλώνει τη χαμηλή ζήτηση ως βασικότερο εμπόδιο.

Ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στις **Υπηρεσίες Πληροφορικής και Ανάπτυξης Λογισμικού** διατηρείται σχεδόν αμετάβλητος (στις 48,5 μονάδες από 48,1 μονάδες), χαμηλότερα πάντως της αντίστοιχης περσινής τιμής του (55,7 μονάδες). Οι εκτιμήσεις των επιχειρήσεων για την τρέχουσα δραστηριότητά τους, αλλά και οι προβλέψεις για τη βραχυπρόθεσμη ζήτηση βελτιώνονται ήπια, με τα σχετικά ισοζύγια να διαμορφώνονται αντίστοιχα στις -26 (από -31) και -39 μονάδες (από -36). Το θετικό αποτέλεσμα ωστόσο αντισταθμίζεται πλήρως από την πτώση στις εκτιμήσεις των επιχειρήσεων για την τρέχουσα ζήτηση, με το σχετικό δείκτη να «χάνει» 7 μονάδες και να διαμορφώνεται στις -40. Ως προς την απασχόληση του κλάδου, σημειώνεται ήπια άνοδος, όμως ο σχετικός δείκτης παραμένει έντονα αρνητικός, στις -29 μονάδες, με τρεις στις δέκα επιχειρήσεις να δηλώνουν ότι αναμένουν μείωση το επόμενο διάστημα. Σε σχέση με τις τιμές, επικρατούν σταθερά οι αποπληθωριστικές τάσεις, σύμφωνα με το 1/3 των επιχειρήσεων, ενώ τέλος το ποσοστό των επιχειρήσεων που δηλώνει απρόσκοπτη λειτουργία διαμορφώνεται στο 19% (από 16%), με το 36% να θεωρεί την ανεπάρκεια ζήτησης ως σημαντικότερο εμπόδιο στη λειτουργία του και το 24% την ανεπάρκεια κεφαλαίων κίνησης.

ΕΡΕΥΝΑ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ: Ιανουάριος 2011

Ήπια άνοδος καταναλωτικής εμπιστοσύνης, δυσμενείς προβλέψεις για την ανεργία

Ο δείκτης καταναλωτικής εμπιστοσύνης, μετά το αρνητικό ιστορικό ρεκόρ του προηγούμενου μήνα, τον Ιανουάριο ανακάμπτει κατά 3 μονάδες και διαμορφώνεται στις -72,1 μονάδες. Στα ελληνικά νοικοκυριά κυριαρχεί η απαισιοδοξία και η έντονη αβεβαιότητα για την οικονομία της χώρας, ενώ δυσοίωνο αναμένεται το 2011 και για τα προσωπικά οικονομικά τους. Καθοριστικός πάντως παράγοντας της καταναλωτικής εμπιστοσύνης παραμένει η ανεργία, με την ανασφάλεια στις αγορές εργασίας - του ιδιωτικού τομέα της οικονομίας καθώς στο Δημόσιο τομέα οι θέσεις εργασίας είναι εξασφαλισμένες - να είναι διάχυτη. Οι Έλληνες καταναλωτές παραμένουν για ενδέκατο μήνα οι πιο απαισιόδοξοι ευρωπαίοι, ενώ ακολουθούν Ρουμάνοι και Πορτογάλοι, αλλά με σημαντική διαφορά (στις -49,1 και -48,7 μονάδες οι αντίστοιχοι δείκτες). Η Βουλγαρία, η Κύπρος και η Μάλτα είναι χώρες οι οποίες καταγράφεται επίσης χαμηλή καταναλωτική εμπιστοσύνη (άνω των -30 μονάδων) σε σύγκριση με τους μέσους ευρωπαϊκούς δείκτες, οι οποίοι παραμένουν σχεδόν στα ίδια επίπεδα σε ΕΕ και Ευρωζώνη, στις -12,6 και -11,2 μονάδες αντίστοιχα. Πάντως σε 8 χώρες υπερτερούν οι αισιόδοξοι καταναλωτές: Δανία, Γερμανία, Λουξεμβούργο, Αυστρία, Φινλανδία, Σουηδία, αλλά πλέον και η Εσθονία. Αναλυτικότερα:

■ Ελαφρώς μικρότερη απαισιοδοξία για την οικονομική κατάσταση των νοικοκυριών

Οι προβλέψεις των Ελλήνων καταναλωτών για την οικονομική κατάσταση του νοικοκυριού τους προσεχείς 12 μήνες βελτιώνονται κατά 3 μονάδες τον Ιανουάριο, με το σχετικό ισοζύγιο να διαμορφώνεται στις -63,5 μονάδες, κοντά πάντως στο ιστορικά χαμηλό ρεκόρ του προηγούμενου μήνα. Το ποσοστό των Ελλήνων καταναλωτών που κρίνει ότι το επόμενο διάστημα η οικονομική του κατάσταση θα βελτιωθεί ελαφρά ή αισθητά, «διπλασιάζεται» στο 6%, ενώ το 52% προβλέπει αισθητή επιδείνωση (από 59%). Οι σχετικοί δείκτες της ΕΕ και της Ευρωζώνης επιδεινώνονται αμφότεροι στις -6,9 και -6,6 μονάδες.

■ Μικρή άμβλυση και των πολύ δυσμενών προβλέψεων για την οικονομική κατάσταση της χώρας

Οι προβλέψεις των νοικοκυριών για την οικονομική κατάσταση της χώρας τους το προσεχές 12-μηνο κερδίζουν επίσης 3 μονάδες τον Ιανουάριο και διαμορφώνονται στις -73,5, επίδοση οριακά υψηλότερη από την ιστορικά χαμηλή τιμή του Δεκεμβρίου. Το 79% των νοικοκυριών (από 83%) προβλέπει ελαφρά ή αισθητή επιδείνωση, ενώ αυξάνεται ήπια στο 7% (από 5%) το ποσοστό εκείνων που αναμένουν ελαφρά ή αισθητή βελτίωση. Οι σχετικοί δείκτες σε ΕΕ και Ευρωζώνη επιδεινώνονται στις -12,5 και -10,1 μονάδες αντίστοιχα.

■ Ενίσχυση της πρόθεσης για αποταμίευση

Σχεδόν κατά 6 μονάδες αυξάνεται η πρόθεση για αποταμίευση τους προσεχείς 12 μήνες, μετά το ιστορικό χαμηλό του σχετικού δείκτη και σε αυτήν την κατηγορία τον περασμένο μήνα, φθάνοντας τις -64,1 μονάδες. Το 16% (από 12%) των ελληνικών νοικοκυριών θεωρεί αρκετά

ή πολύ πιθανή την αποταμίευση το επόμενο 12μηνο, ενώ το 69% (από 73%) δεν τη θεωρεί καθόλου πιθανή. Οι σχετικοί δείκτες σε ΕΕ και Ευρωζώνη κινούνται στις -5,4 και -8,2 μονάδες αντίστοιχα.

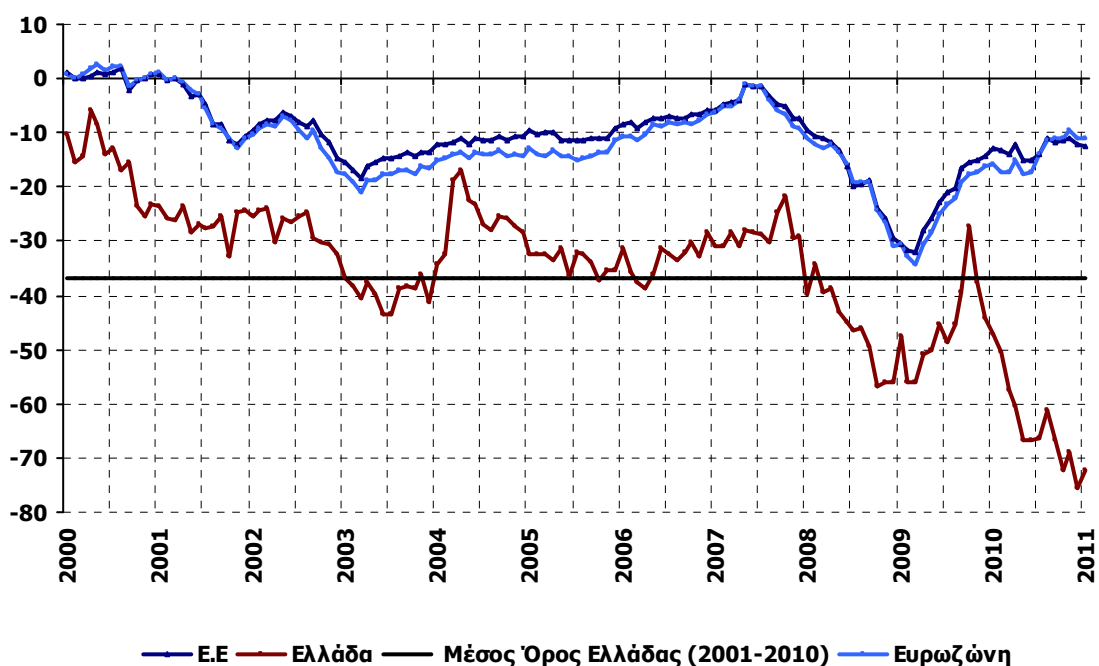
Πίνακας 6: Δείκτης Εμπιστοσύνης Καταναλωτών (εποχικά εξομαλυμένα στοιχεία)

			Μέσοι όροι									
	Min	Max	2001-2010	2006	2007	2008	2009	2010				
ΕΕ-27	-31,9 Μαρ-09	0,8 Ιαν-01	-12	-7,5	-4	-17	-23	-13				
Ευρωζώνη	-34,2 Μαρ-09	1,0 Ιαν-01	-13	-9,0	-4,9	-18,1	-24,7	-14				
Ελλάδα	-75,4 Δεκ-10	-16,9 Απρ-04	-37	-33,3	-28,5	-46,0	-45,7	-63				
2010												
	I	Φ	M	A	M	I	I	A	Σ	O	N	Δ
ΕΕ-27	-13	-13	-14	-12	-15	-15	-14	-11	-12	-12	-11	-12
Ευρωζώνη	-16	-17	-17	-15	-18	-17	-14	-11	-11	-11	-9	-11
Ελλάδα	-47	-51	-58	-61	-67	-67	-67	-61	-67	-72	-69	-75
2011												
	I	Φ	M	A	M	I	I	A	Σ	O	N	Δ
ΕΕ-27	-13											
Ευρωζώνη	-11											
Ελλάδα	-72											

Σημείωση: ο Δείκτης Εμπιστοσύνης Καταναλωτών υπολογίζεται με βάση τις προβλέψεις τους για τη γενικότερη οικονομική κατάσταση της χώρας, την οικονομική κατάσταση του νοικοκυριού τους, την πρόθεση αποταμίευσης και την πρόβλεψη για την ανεργία. Οι προβλέψεις κινούνται στο διάστημα +100 (όλοι προβλέπουν αύξηση) έως -100 (όλοι προβλέπουν μείωση) και εμφανίζονται ως διαφορές των θετικών-αρνητικών απαντήσεων. Αρνητική διαφορά σημαίνει ότι το ποσοστό αυτών που προβλέπουν μείωση του συγκεκριμένου μεγέθους είναι υψηλότερο του ποσοστού εκείνων που προσδοκούν αύξηση και αντίστροφα.

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, DG Ecfín

Διάγραμμα 6: Δείκτης Εμπιστοσύνης Καταναλωτών (εποχικά εξομαλυμένα στοιχεία)

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, DG Ecfín

■ Στα ίδια, δυσμενή επίπεδα οι προβλέψεις για την ανεργία

Οι προβλέψεις των καταναλωτών για την εξέλιξη της ανεργίας τους προσεχείς 12 μήνες, δεν μεταβάλλονται από τα πολύ υψηλά επίπεδα του Δεκεμβρίου, με το σχετικό δείκτη να καταγράφει εκ νέου +87,5 μονάδες. Παρόλα αυτά, αυξάνεται στο 5% (από 2%) το ποσοστό εκείνων που προβλέπουν ότι η ανεργία δεν θα μεταβληθεί το επόμενο 12μηνο, ενώ το συντριπτικό 92% (από 94%) αναμένει ελαφρά ή αισθητή άνοδο της ανεργίας. Οι αντίστοιχοι δείκτες σε ΕΕ και Ευρωζώνη διαμορφώνονται στις +25,6 και +19,9 μονάδες.

■ Νέο ιστορικό χαμηλό της πρόθεσης για μείζονες αγορές

Η πρόθεση των καταναλωτών για σημαντικές αγορές τους προσεχείς 12 μήνες (επίπλων, ηλεκτρικών συσκευών, κ.λπ.) υποχωρεί και τον Ιανουάριο, με το σχετικό δείκτη να διαμορφώνεται στις -74,7 μονάδες (από -69,8), σε ιστορικά χαμηλή επίδοση. Το 12% (από 11%) των Ελλήνων καταναλωτών δεν αναμένει να διαφοροποιήσει τις δαπάνες του το επόμενο διάστημα, ενώ μόλις το 5% (από 6%) αναμένει να αυξήσει τις δαπάνες του λίγο ή πολύ. Σε ΕΕ και Ευρωζώνη, οι σχετικοί δείκτες φθάνουν τις -25 και -24,2 μονάδες αντίστοιχα.

■ Στα ίδια επίπεδα οι πληθωριστικές προσδοκίες

Οι πληθωριστικές προβλέψεις των τιμών δεν μεταβάλλονται τον Ιανουάριο, με το σχετικό δείκτη προβλέψεων των τιμών τους προσεχείς 12 μήνες να διαμορφώνεται εκ νέου στις 33 μονάδες. Πάντως, ένα 14% των καταναλωτών (από 10%) θεωρεί ότι οι τιμές θα παραμείνουν αμετάβλητες, ενώ το ποσοστό εκείνων που αναφέρουν άνοδο με τον ίδιο ή ταχύτερο ρυθμό βρίσκεται στο 63-64%. Στην ΕΕ και την Ευρωζώνη, οι σχετικοί δείκτες αυξάνονται στις +26,9 και +20,9 μονάδες αντίστοιχα.

■ Μείωση του ποσοστού των νοικοκυριών που «μόλις τα βγάζουν πέρα»

Ως προς την τρέχουσα οικονομική κατάσταση του νοικοκυριού τους τον Ιανουάριο, το ποσοστό των ελληνικών νοικοκυριών που αναφέρει ότι έχει αυξήσει λίγο ή πολύ την αποταμίευσή του παραμένει στο 20-21% εδώ και ένα τετράμηνο, ενώ το ποσοστό εκείνων που δηλώνουν ότι «μόλις τα βγάζουν πέρα» περιορίζεται στο 53% (από 59%). Εκείνοι που αναφέρουν ότι αντλούν από τις αποταμιεύσεις τους φθάνουν στο 13% (από 10%), ενώ όσοι δηλώνουν ότι έχουν χρεωθεί αποτελούν το 10-11% το τελευταίο δίμηνο.

Τον Ιανουάριο, στην έρευνα καταναλωτών εξετάζονται **τρία επιπρόσθετα** ζητήματα που μετριοούνται σε τριμηνιαία βάση και τα οποία εξειδικεύουν ακόμα περισσότερο την πρόθεση για μείζονες αγορές διαρκών καταναλωτικών αγαθών (αυτοκίνητο, κατοικία) και έχουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον ως πρόδρομοι δείκτες για την ιδιωτική κατανάλωση. Αναλυτικότερα:

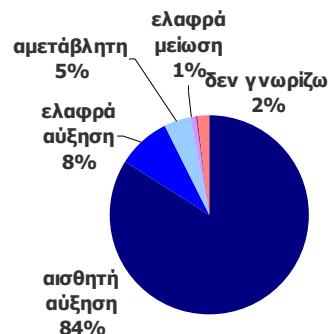
- Μετά το ιστορικά χαμηλό ρεκόρ τον Οκτώβριο στην πρόθεση αγοράς αυτοκινήτου εντός των επόμενων 12 μηνών, ο σχετικός δείκτης ανακάμπτει, στις -88,3 μονάδες. Οι αντίστοιχοι ευρωπαϊκοί δείκτες κινούνται πτωτικά, στις -74,7 και -78,6 μονάδες αντίστοιχα σε ΕΕ και Ευρωζώνη. Το 5% πλέον των Ελλήνων καταναλωτών δηλώνει ότι είναι αρκετά πιθανό να προβεί σε αγορά αυτοκινήτου το επόμενο 12μηνο.

Διάγραμμα 7: Βασικοί Δείκτες έρευνας καταναλωτών

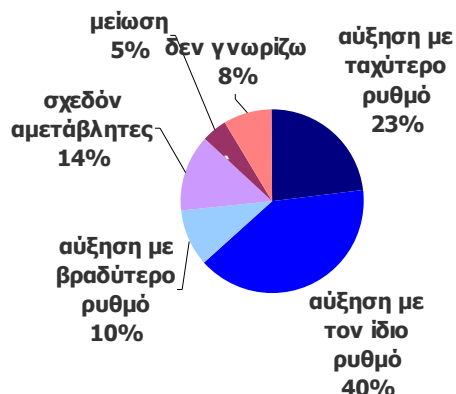
ΠΡΟΘΕΣΗ ΑΠΟΤΑΜΙΕΥΣΗΣ ΤΟ ΕΠΟΜΕΝΟ 12ΜΗΝΟ

ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΗΣ ΑΝΕΡΓΙΑΣ ΤΟ ΕΠΟΜΕΝΟ 12ΜΗΝΟ

ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΩΝ ΤΙΜΩΝ ΤΟ ΕΠΟΜΕΝΟ 12ΜΗΝΟ

ΠΡΟΘΕΣΗ ΓΙΑ ΜΕΙΖΟΝΕΣ ΑΓΟΡΕΣ ΤΟ ΕΠΟΜΕΝΟ 12ΜΗΝΟ

Πηγή: IOBE

- Η πρόθεση για αγορά ή κατασκευή κατοικίας εντός των επόμενων 12 μηνών παραμένει στα ίδια, χαμηλά επίπεδα σε σχέση με τη μέτρηση Οκτωβρίου, στις -91 μονάδες, σε επίδοση πανομοιότυπη με τις μέσες ευρωπαϊκές (-90 και -91,2 μονάδες σε ΕΕ και Ευρωζώνη). Από τα νοικοκυριά, μόλις το 1% (από 2%) δηλώνει βέβαιο ότι θα αγοράσει / κατασκευάσει κατοικία τον επόμενο χρόνο, ενώ ένα 3% (από 2%) αναφέρει ότι ενδέχεται να προβεί σε τέτοια δαπάνη.
- Οριακή επιδείνωση σημειώνεται στην πρόθεση πραγματοποίησης σημαντικών δαπανών για βελτίωση / ανανέωση της κατοικίας εντός των επόμενων 12 μηνών, με το σχετικό δείκτη να διαμορφώνεται στις -80,7 μονάδες και το ποσοστό των ελληνικών νοικοκυριών τα οποία θεωρούν αρκετά ή πολύ πιθανό να πραγματοποιήσουν σημαντικές σχετικές δαπάνες το επόμενο διάστημα να διαμορφώνεται στο 7% (από 8%). Οι αντίστοιχοι ευρωπαϊκοί δείκτες επιδεινώνονται επίσης ελαφρά, αλλά βρίσκονται αρκετά υψηλότερα, στις -60,1 και -62,4 μονάδες σε ΕΕ και Ευρωζώνη αντίστοιχα.